

کارگاه آموزشی وظایف مسئولین خانه بهداشت کار

مرکز بهداشت قم

۹۷/۱۰/۱۲

قوانین مرتبط با خانه بهداشت کار

- - ماده ۲۹ قانون اساسی
- مواد ۸۵، ۹۱، ۹۵، ۱۴۷ و ۱۹۳ قانون کار
- مواد ۶۵ و ۶۶ قانون تامین اجتماعی

اصل بیست و نهم (۲۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی،
بیکاری، پیری، ازکارافتادگی، بی‌سرپرستی، درراه‌ماندگی،
حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی‌درمانی و
مراقبت‌های پزشکی به صورت بیمه و غیره، حقی است
همگانی. دولت موظف است طبق قوانین از محل
درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم،
خدمات و حمایت‌های مالی فوق‌رای برای یک‌یک افراد
کشور تأمین کند

مواد ۸۵ و ۹۱ قانون کار

- ماده ۸۵ قانون کار: برای صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور رعایت دستورالعملهایی که از طرف شورای عالی حفاظت فنی (جهت تامین حفاظت فنی) و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (جهت جلوگیری از بیماریهای حرفه ای و تامین بهداشت کار و کارگر و محیط کار) تدوین می شود، برای کلیه کارگاه ها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامی است.

- ماده ۹۱: کارفرمایان و مسئولان کلیه کارگاههای موضوع ماده ۸۵ این قانون مکلفند بر اساس مصوبات شورای عالی حفاظت فنی برای تامین حفاظت و سلامت و بهداشت کارگران در محیط کار وسایل و امکانات لازم را تهیه و در اختیار آنان قرار داده و چگونگی کاربرد وسایل فوقالذکر را به آنان بیاموزند و در خصوص رعایت مقررات حفاظتی و بهداشت فردی و اجرای دستورالعملهای مربوطه نظارت نمایند.

ماده ۹۵ قانون کار

- ماده ۹۵: مسئولیت اجرای مقررات و ضوابط فنی و بهداشت کار بر عهده کارفرما یا مسئولین کارگاه موضوع ذکر شده در ماده ۸۵ این قانون خواهد بود هر گاه بر اثر عدم رعایت مقررات مذکور از سوی کارفرما یا مسئولین واحدها حادثه ای رخ دهد، شخص کارفرما یا مسئول مذکور از نظر کیفری و حقوقی و نیز مجازات های مندرج در این قانون مسئول است.
- تبصره ۱- کارفرما یا مسئولان واحدهای موضوع ماده ۸۵ این قانون موظفند کلیه حوادث ناشی از کار را در دفتر ویژه ای که فرم آن از طریق وزارت کار و امور اجتماعی اعلام می گردد ثبت و مراتب را سریعاً به صورت کتبی به اطلاع اداره کار و امور اجتماعی محل برسانند.
- تبصره ۲- چنانچه کارفرما یا مدیران واحدهای موضوع ماده ۸۵ این قانون برای حفاظت فنی و بهداشت کار، وسایل و امکانات لازم را در اختیار کارگر قرار داده باشند و کارگر با وجود آموزشهای لازم و تذکرات قبلی بدون توجه به دستورالعمل و مقررات موجود، از آنها استفاده ننماید کارفرما مسئولیتی نخواهد داشت در صورت بروز اختلاف رای هیات حل اختلاف نافذ خواهد بود.

مواد ۱۴۷ و ۱۹۳ قانون کار

ماده ۱۴۷ قانون کار: دولت مکلف است خدمات بهداشتی و درمانی را برای کارگران و کشاورزان مشمول این قانون و خانواده آنها فراهم سازد.

ماده ۱۹۳ قانون کار: وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت بهداشت و آموزش پزشکی حسب مورد به منظور تامین کادر متخصص در صورت لزوم، به افرادی که در واحدها به عنوان سرپرست تعیین شده اند آموزشهای لازم را در زمینه مسائل ناظر به روابط انسانی، روابط کار و ایمن و بهداشت کار خواهند داد.

ماده ۵۰ این نامه تاسیسات کارگاه از نظر بهداشت: کارفرما مکلف است جهت ارائه خدمات بهداشتی و درمانی کارگر محل مناسبی مطابق با آئین نامه ها و دستورالعمل های مربوطه اختصاص دهد .

مواد ۶۵ و ۶۶ قانون تامین اجتماعی

- ماده ۶۵: در صورت بروز حادثه ناشی از کار کارفرما مکلف است اقدامات لازم اولیه را برای جلوگیری از تشدید وضع حادثه دیده به عمل آورد و مراتب را ظرف سه روز اداری کتبا به اطلاع سازمان برساند. در صورتیکه کارفرما بابت اقدامات اولیه مذکور متحمل هزینه ای شده باشد سازمان تامین خدمات درمانی هزینه های مربوطه را خواهد پرداخت.
- ماده ۶۶: در صورتیکه ثابت شود وقوع حادثه مستقیماً ناشی از عدم رعایت مقررات حفاظت فنی و بروز بیماری ناشی از عدم رعایت بهداشت و احتیاط لازم از طرف کارفرما یا نمایندگان او بوده سازمان هزینه های مربوط به معالجه و غرامت و مستمریها و غیره را پرداخت و طبق ماده ۵۰ این قانون از کارفرما مطالبه و وصول خواهد نمود.

برنامه مشترک ارائه مراقبت‌های اولیه بهداشتی به کارگران بیمه شده

- این برنامه با مشارکت سازمان تامین اجتماعی، وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و وزارت درمان و آموزش پزشکی (شورای هماهنگی بیمه شدگان) تهیه شده است.
- در این برنامه مسئولیت خانه بهداشت کار در در کارخانجاتی که دارای تحصیل کرده بهداشت حرفه‌ای می باشند، به عهده ایشان بوده و به عنوان مسئول خانه بهداشت کارگری معرفی میشوند.
- انتظار میرود مسئولین محترم خانه بهداشت کارگری با انجام وظایف محوله نسبت به تکمیل فرم آماری موجود در سایت بهداشت حرفه ای اقدام نمایند.
- با توجه به پایش مستمر بازرسان بهداشت حرفه ای،خانه های بهداشت کاری که دارای عملکرد مناسب باشند،به شورای هماهنگی بیمه شدگان معرفی شده و پس از بررسی و تأیید شورای مذکور خانه بهداشت نمونه سال معرفی خواهد شد.

شرح وظایف مسئول خانه بهداشت کارگری

- ۱- پیشنهاد خط مشی ایمنی و بهداشت کارگاه به کارفرما
- ۲- تهیه و تدوین برنامه زمان بندی انجام فعالیت های واحد و نظارت بر فعالیت های بهداشت یار و سایر کارکنان واحد
- ۳- تدوین دستورالعمل های ایمنی و بهداشتی با همکاری و مشارکت مسئولین، سرپرستان و کارگران
- ۴- نظارت بر رعایت قوانین، ضوابط، آیین نامه، بخشنامه و دستورالعمل های بهداشتی ایمنی صادره از مبادی مربوطه
- ۵- ارائه گزارش نواقص ایمنی بهداشتی، آمار و عملکرد فعالیت، بازدید و ... به کارفرما و نگه داری سوابق در واحد
- ۶- ارسال عملکرد، گزارشات، فرم ها و فعالیت های واحد از طرف کارفرما به سازمان های مربوطه
- ۷- همکاری با سازمان های مرتبط با بهداشت و ایمنی
- ۸- همکاری و مساعدت با کارگران، سرپرستان، مسئولین و کارفرما در جهت ارتقای سطح ایمنی و سلامت محیط کار
- ۹- همکاری و فعالیت در زمینه اخذ گواهی سیستم های مدیریت OHSAS ISO ....
- ۱۰- تهیه و تدوین برنامه های آموزش ایمنی و بهداشت و همکاری در جهت اجرای برنامه های فوق

ادامه

- ۱۱- شرکت در گردهمایی ، همایش ، سمینار، جلسات و برنامه های آموزشی ایمنی و بهداشت حرفه ای
- ۱۲- شرکت در جلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار
- ۱۳- شناسایی عوامل زیان آور محیط کار و تهیه MSDS (برگ اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی)
- ۱۴- پی گیری در جهت نمونه برداری، ارزیابی و اندازه گیری عوامل زیان آور محیط کار از طریق مراجع واجد شرایط
- ۱۵- تطبیق نتایج اندازه گیری با استانداردها و در صورت لزوم ارایه راه کارهای کنترلی
- ۱۶- پی گیری و نظارت برانجام اقدامات پیش گیرانه و کنترلی عوامل زیان آور محیط کار (منبع، منبع تا دریافت کننده و دریافت کننده)
- ۱۷- شناسایی و تعیین کانون های خطر، محاسبه ریسک، تعیین ضرایب تکرار و شدت حادثه با همکاری کارگران، سرپرستان و مسئولین کارگاه
- ۱۸- ارایه راه کارهای کنترلی خطر و مدیریت ریسک و نظارت برانجام اقدامات فوق
- ۱۹- نظارت بر وضعیت ایمنی (ساختمان، برق، ماشین آلات و ابزار، حریق، حمل و نقل، فردی، علائم نشان گر، برچسب ها و علائم هشدار دهنده و ...)
- ۲۰- پیشنهاد وسایل حفاظت فردی لازم جهت کارگران، نظارت بر تهیه و استفاده آن
- ۲۱- انجام بازدیدهای دوره ای مستمر ایمنی بهداشتی از کارگاه
- ۲۲- ارایه پیشنهادات لازم ایمنی و بهداشتی هنگام توسعه یا تاسیس کارگاه جدید

ادامه

۲۳- پی گیری در خصوص تشکیل پرونده بهداشتی و انجام معاینات (استخدامی، دوره ای و اختصاصی) براساس ضوابط و دستورالعمل های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۲۴- پی گیری و نظارت وضعیت بهداشت محیط و عمومی کارگاه (آب، پساب، پسماند، حشرات و جوندگان، مواد غذایی، تهیه کارت سلامت، واکسیناسیون و ...) و در صورت لزوم ارائه پیشنهادات کنترلی

۲۵- بازدید تاسیسات، تسهیلات رفاهی بهداشتی کارگران و تطبیق وضع موجود با آیین نامه مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در صورت لزوم ارائه پیشنهادات

۲۶- پی گیری و نظارت برانجام اقداماتی نظیر ارجاع بیمار اورژانسی و حادثه دیده، تهیه داروهای اولیه و لوازم بهداشتی پزشکی، وسایل و لوازم مورد نیاز خانه بهداشت کارگری و ... و در صورت لزوم ارائه پیشنهاد جهت تسهیل و ارتقای سطح فعالیت های مذکور

۲۷- مشارکت در تهیه طرح عملیاتی مدیریت بحران و سایر طرح های مرتبط با ایمنی و بهداشت

۲۸- انجام سایر وظایف مرتبط محوله از طرف کارفرما

*در صورت فقدان کارشناس بهداشت حرفه ای، وظایف مسئول خانه بهداشت کارگری به عهده بهداشت یار کار است.

تجهيزات خانه بهداشت کارگری

شرایط ساختمانی خانه بهداشت کار

۱۶. وضعیت ساختمانی خانه بهداشت مطابق شرایط ذیل بازرنگری شود.

- وجود شیرآب و دستشویی با شرایط بهداشتی در خانه بهداشت

- دیوارها و سقف، سالم و صاف و رنگ آمیزی شده به رنگ روشن

- کف قابل شستشو و دارای کفشو

- تامین روشنایی (حداقل به میزان کمینه ۳۰۰ لوکس) و تهویه مناسب

- مجهز به وسایل گرم کننده و خنک کننده با توجه به فصل

- نظیف مرتب شیشه ها، درب ها، پنجره ها و سالم بودن توری های هر کدام

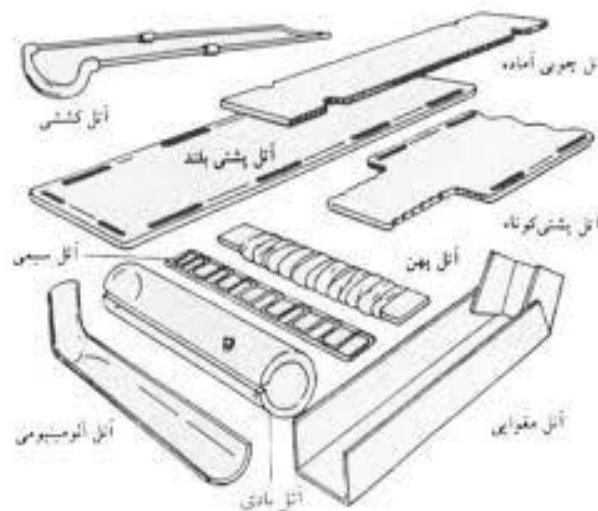
تجهیزات فنی مورد نیاز خانه های بهداشت کارگری

ردیف	نوع کالا	تعداد مورد نیاز (برحسب جمعیت تحت پوشش)	
		زیر ۱۰۰ نفر	۵۰۰-۱۰۰۰ نفر
۱	تخت معاینه	یک عدد	یک عدد
۲	پاراوان	_____	یک عدد
۳	سیلندر اکسیژن	_____	یک عدد
۴	دستگاه مانومتر	_____	یک عدد
۵	ترازی حمل کیسول اکسیژن	_____	یک عدد
۶	برانتکار دستی ناشو	یک عدد	یک عدد
۷	گوشی معاینه	یک عدد	یک عدد
۸	دستگاه فشارخون	یک عدد	یک عدد
۹	کیت کلسنج	یک عدد	یک عدد
۱۰	ترازی پانسمان	یک عدد	یک عدد
۱۱	رسیور	یک عدد	یک عدد
۱۲	لگن گرد استیل	یک عدد	یک عدد
۱۳	جای بنجه استیل	یک عدد	یک عدد

یک عدد	یک عدد	کیسه آب گرم	۱۲
یک عدد	یک عدد	کیسه یخ	۱۵
یک عدد	یک عدد	پنس کوچک	۱۶
یک عدد		پنس هموسنات	۱۷
یک عدد	یک عدد	پنس بلند	۱۸
یک عدد	یک عدد	قیچی راست	۱۹
یک عدد	یک عدد	جای پنس اسنیل	۲۰
پنج عدد	سه عدد	گارو با گیره مخصوص	۲۱
یک عدد	یک عدد	ترمومتر دهانی	۲۲
یک عدد	یک عدد	جای ترمومتر دهانی	۲۳

پاراوان، تخت، انواع آتل، کمند دارو، برانکار دستي تاشو

کیسه آب گرم، کیسه یخ، کیت کلر سنج، دستکاه سنجش فشار
خون، سیلندر اکسیژن و ترالی مربوطه،
ترمومتر دهانی، گوشی معاینه

ترالی پانسمان، پنس گوخر، پنس هموستات ، پنس بلند، قیچی راست، ،پنس بلند، جای پنس استیل، رسیور، گارو با گیره مخصوص ، جای ترمومتر دهانی،

اقلام دارویی مورد نیاز

اقلام دارویی:

پمادها:

قرص: آث آ- استامینوفن- آنتی اسید (آلومینیوم ام جی اس)

مسکن و سوختگی

محلول: بتادین- نرمال سالین

لوازم مصرفی پزشکی:

باند- گاز استریل - لکوپلاست - تنسو پلاست - پنبه

موفق باشيد

